

บทบาทของอียิปต์ในกรอบองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)

1. ความเป็นมาของอียิปต์ในการเข้าร่วม OECD

อียิปต์มีความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับ OECD มาอย่างยาวนาน โดยไม่ได้เริ่มต้นจากศูนย์ แต่ได้ระดับความร่วมมือมาเป็นขั้นเป็นตอน ดังนี้

- **จุดเริ่มต้นและการลงนามปฏิญญา (ปี 2550)** อียิปต์เข้าเป็นประเทศลำดับที่ 40 ที่ลงนามในปฏิญญา OECD ว่าด้วยการลงทุนระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติ (Declaration on International Investment and Multinational Enterprises) เพื่อส่งเสริมมาตรฐานบรรษัทภิบาลและการลงทุนที่โปร่งใส
- **การมีบทบาทในภูมิภาค** อียิปต์เป็นหนึ่งในผู้ร่วมขับเคลื่อนและดำรงตำแหน่งประธานร่วม (Co-chair) ในกรอบความริเริ่ม MENA-OECD Initiative ซึ่งเน้นการพัฒนาธรรมาภิบาลและการลงทุนในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ
- **โครงการความร่วมมือรายประเทศ (Country Programme)** อียิปต์ได้ลงนามดำเนินโครงการ OECD-Egypt Country Programme ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือแบบทวิภาคีขนาดใหญ่ ประกอบด้วยโครงการย่อยกว่า 35 โครงการ ครอบคลุม 5 สาขาหลัก ได้แก่
  1. การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth)

2. การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation)
3. ธรรมาภิบาล (Governance)
4. สถิติเชิงโครงสร้าง (Statistics)
5. การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)

2. สถานะและการประเมินล่าสุด (อัปเดต พฤษภาคม 2569)

ปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างอียิปต์และ OECD กำลังอยู่ใน "ช่วงเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญ" โดยมีสถานะล่าสุด ดังนี้

- **การสิ้นสุดเฟสแรกและการขยายเวลา** เดิมทีโครงการ Country Programme มีกำหนดสิ้นสุดลงแต่ในเดือนมกราคม 2569 รัฐบาลอียิปต์ได้ตกลงขยายระยะเวลาโครงการออกไปอีก 6 เดือนจนถึงเดือนมิถุนายน 2569 เพื่อประสานงานและกิจกรรมที่ค้างอยู่ให้เสร็จสิ้น
- **การปิดฉากเฟสแรกและการเผยแพร่รายงานนโยบาย (เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2569)** นายกรัฐมนตรีอียิปต์ (Mostafa Madbouly) และรัฐมนตรีกระทรวงวางแผนฯ ได้เข้าร่วมการประชุมระดับสูงเพื่อปิดโครงการเฟสแรกอย่างเป็นทางการ โดยมีการเปิดตัว **รายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายใหม่ 10 ฉบับ** ครอบคลุมเรื่องบรรยากาศการลงทุน พลังงานสะอาด นวัตกรรม การใช้จ่ายภาครัฐ และนโยบายปัญญาประดิษฐ์ (AI)
- **การยกระดับสถานะในคณะกรรมการ** อียิปต์ได้รับการตอบรับให้เข้าร่วมในฐานะ "ผู้เข้าร่วม" (Participant) ในคณะกรรมการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และการเป็นผู้ประกอบการ (SME & Entrepreneurship Committee) ของ OECD ซึ่งถือเป็นการขยับเข้าใกล้มาตรฐานการทำงานของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วไปอีกขั้น

3. เป้าประสงค์ของอียิปต์ (Egypt's Strategic Goals)

รัฐบาลอียิปต์วางเป้าหมายในการร่วมมือกับ OECD ไว้ 3 ประการสำคัญ คือ

- **การเข้าเป็นสมาชิกภาพสมบูรณ์ (Full Membership)** นายกรัฐมนตรีอียิปต์ได้ประกาศเจตนารมณ์อย่างชัดเจนในเดือนพฤษภาคม 2569 ว่าเป้าหมายสูงสุดคือ การปฏิบัติตามเกณฑ์เพื่อเข้าเป็นสมาชิกสามัญของ OECD ในอนาคต ซึ่งโครงการ Country Programme ที่เพิ่งจบเฟสแรกไปนั้นเปรียบเสมือนการเตรียมความพร้อม (Accession Road)
- **การปฏิรูปเชิงโครงสร้างตาม Vision 2030** ใช้องค์ความรู้และมาตรฐานของ OECD ในการปฏิรูประบบราชการ การคลัง การส่งเสริมบทบาทเอกชน และการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด
- **สร้างความน่าเชื่อถือเพื่อดึงดูดเม็ดเงินลงทุน (FDI)** เพื่อปลดล็อกวิกฤตเศรษฐกิจภายในประเทศ อียิปต์ต้องการการรับรองมาตรฐานจาก OECD เพื่อยืนยันกับนักลงทุนว่า อียิปต์มีสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ปลอดภัยและโปร่งใส

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

- อียิปต์เผชิญความผันผวนทางเศรษฐกิจอย่างหนักในช่วงปีที่ผ่านมา การปรับนโยบายตามคำแนะนำของ OECD จะช่วยสร้างกรอบวินัยการเงินการคลังที่แข็งแกร่ง (Macroeconomic Stability) ให้แก่อียิปต์ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้อียิปต์จัดการกับวิกฤตหนี้และเงินเฟ้อในครั้งนี้ได้

- การปฏิรูปกฎระเบียบราชการที่ซับซ้อนตามมาตรฐาน OECD จะช่วยลดขั้นตอนการนำเข้า-ส่งออก ยกระดับการจดทะเบียนสิทธิบัตร และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งจะช่วยให้ดึงดูดทุนข้ามชาติมาสู่อียิปต์ได้มากขึ้น
- อียิปต์เป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อระหว่างเอเชีย ยุโรป และแอฟริกา (ผ่านคลองสุเอซและเขตเศรษฐกิจพิเศษ SCZone) การพัฒนาประเทศให้ได้มาตรฐาน OECD จะช่วยเพิ่มแต้มต่อทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitical Leverage) ให้อียิปต์กลายเป็นทางเลือกที่สำคัญสำหรับการย้ายฐานการผลิต (Nearshoring/Friendshoring) ของชาติตะวันตกที่ต้องการกระจายความเสี่ยงจากจีน
- การที่อียิปต์พยายามปฏิรูปประเทศตามกรอบ OECD จะช่วยให้กลไกคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee: JTC) ไทย-อียิปต์ และแผนปฏิบัติการร่วมๆ (ปี 2567-2572) ของกระทรวงพาณิชย์ทำงานได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากกฎระเบียบทางการค้าของทั้งสองประเทศจะมีความสอดคล้องกันมากขึ้น
- อียิปต์กำลังโปรโมตเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองสุเอซ (SCZone) กระทรวงพาณิชย์มองว่านี่คือโอกาสสำคัญของนักลงทุนไทยในการใช้เป็นฐานผลิตเพื่อส่งออกไปยังแอฟริกา ยุโรป และตะวันออกกลาง (เพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่อียิปต์มีกับภูมิภาคเหล่านั้น) ปัจจุบัน เริ่มมีเอกชนไทยเข้าไปตั้งโรงงานเสื้อผ้าสำเร็จรูปในพื้นที่นี้แล้ว
- มาตรฐานการจัดการห่วงโซ่อาหารของอียิปต์ที่ดีขึ้นตามเกณฑ์ OECD จะช่วยให้ผู้ส่งออกอาหารไทยทำงานได้สะดวกขึ้น เปิดโอกาสให้กลุ่มสินค้าศักยภาพสูงของไทย ได้แก่ อาหารฮาลาลและอาหารแปรรูป และชิ้นส่วนยานยนต์และผลิตภัณฑ์ยาง ทั้งนี้ อียิปต์มุ่งเป้าพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศของตน ไทยจึงสามารถส่งออกวัตถุดิบและชิ้นส่วนสนับสนุนได้
- แม้อียิปต์จะปฏิรูปตาม OECD แต่ในระยะสั้นอียิปต์ได้ออกกฎระเบียบที่เข้มงวดเพื่อลดการขาดดุลการค้า เช่น การห้ามสต็อกเกอร์แก้ไขข้อมูลฉลากสินค้าอาหารแปรรูปหลังนำเข้า และระบบการลงทะเบียนโรงงานก่อนส่งออก (Factory Registration) ซึ่งผู้ประกอบการไทยต้องเตรียมพร้อมรับมือ
- อียิปต์ยังอยู่ในช่วงการลดตัวค่าเงินและแก้ปัญหาเงินเฟ้อ กระทรวงพาณิชย์จึงแนะนำให้ผู้ส่งออกไทยใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงความเสี่ยงอื่นๆ อย่างรอบด้าน

ที่มา

<https://www.dailynewsegypt.com/2026/05/04/egypt-oecd-complete-first-phase-of-country-programme-with-35-projects-planning-minister/>

<https://news.frontieraficareports.com/article/egypt-concludes-five-year-oecd-policy-programme-launches-five-structural-economic-reports>